

MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-2 ta' Marzu, 2004

Ċitazzjoni Numru. 716/2001/1

***GasanMamo Insurance Agency Limited in
rappreżentanza tas-soċjetà assikuratriċi estera CGU
Insurance p.l.c. kif surrogata fid-drittijiet ta' l-
assikurat tagħha Marthese Said kif ukoll Emanuel u
Marthese konjuġi Said***

Versus

Jesmond Camilleri

Din il-kawża hija dwar ħabta bejn żewġ karrozzi li ġrat fit-18 t'Awissu 1999 fin-Naxxar.

Iċ-ċitazzjoni tgħid illi dak in-nhar il-konvenut, li kien qiegħed isuq il-vettura JAT 313, ħabat mal-vettura DAM 595, proprjetà ta' l-attriċi Marthese Said u dak il-ħin misjuqa mill-attur l-ieħor Emanuel Said u għamlilha ħafna ħsara li għamlet tajjeb għaliha s-soċjetà assikuratriċi attriċi billi l-vettura ta' Said kienet assikurata magħha taħt polza *comprehensive*. Is-soċjetà attriċi ħallset elfejn mija u żewġ liri u wieħed u tmenin ċenteżmu (Lm2,102.81) għat-

tiswija, tliet liri (Lm3) għar-rapport tal-pulizija, u għaxar liri (Lm10) għas-*survey*, b'kollox elfejn u disgħin lira u wieħed u tmenin ċenteżmu (Lm2,090.81), billi l-ewwel ħamsa u għoxrin lira (Lm25) ħallsithom l-assikurata. L-atturi Said ħallsu ħamsa u għoxrin lira (Lm25) bħala *excess* taħt il-polza, u mitejn u wieħed u tletin lira u tlieta u sittin ċenteżmu (Lm231.63) minħabba t-telf ta' l-użu tal-vettura tagħhom u spejjeż oħra, b'kollox mitejn u sitta u ħamsin lira u tlieta u sittin ċenteżmu (Lm256.63).

Billi qegħdin igħidu illi l-konvenut waħdu jaħti għall-incident, iżda għalxejn sejħulu biex jagħmel tajjeb għad-danni, l-atturi fetħu din il-kawża u qegħdin jitolbu illi l-qorti, wara li tgħid illi l-ħtija hija tal-konvenut waħdu, tillikwida d-danni tas-soċjetà attriċi fis-somma ta' elfejn u disgħin lira u wieħed u tmenin ċenteżmu (Lm2,090.81), jew somma oħra aktar preċiża, u tikkundanna lill-konvenut iħallas dik is-somma lis-soċjetà attriċi, u tillikwida d-danni tal-konvenuti Said fis-somma ta' mitejn u sitta u ħamsin lira u tlieta u sittin ċenteżmu (Lm256.63), jew somma oħra aktar preċiża, u tikkundanna lill-konvenut iħallas dik is-somma lill-atturi Said. Qegħdin jitolbu wkoll l-ispejjeż, fosthom dawk ta' żewġ ittri ufficjali u tal-parir, u għoxrin lira (Lm20) ta' ittra bonarja.

Il-konvenut ressaq l-eċċezzjoni illi l-ħtija kienet ta' Emmanuel Said, sewwiq tal-vettura DAM 595, waħdu, u għalhekk il-konvenut ma għandu jħallas ebda danni.

L-incident seħħ hekk:

L-attur Said kien qiegħed isuq il-vettura DAM 595 fit-triq li min-Naxxar twassal għas-Salini. Said xehed illi kien qiegħed iżomm max-xellug tat-triq, bejn xi nofs metru u metru 'l barra mill-ħajt li hemm fuq ix-xellug, billi qrib il-ħajt kien hemm xi ħaxix jew terrapien li ma setax isuq fuqu, u kien qiegħed jagħmel bejn erbgħin u ħamsa u erbgħin mil fis-siegħa (40-45 m.f.s.).

F'waqt minnhom ra *truck* ta' l-iskart ġej mill-faċċata tiegħu u fuq in-naħa tiegħu tat-triq. X'ħin ra hekk waqaf għal kollox. Il-vettura l-oħra, iżda, li kienet misjuqa mill-konvenut, baqqet dieħla fih, laqtitu fuq il-parafangu fuq il-lemin u bid-daqqa ġibditu f'it 'il barra, lejn il-lemin. Xehed ukoll illi l-vettura l-oħra laqtitu mhux bil-parti ta' quddiem tagħha iżda *bid-double wheel* ta' wara. Il-vettura l-oħra

ma waqfitx mill-ewwel mad-daqqa iżda baqgħet sejra għal xi tul qabel ma waqfet.

Il-konvenut kien qiegħed isuq fid-direzzjoni opposta għal dik ta' Said. Xehed illi t-*truck* tiegħu kien mgħobbi b'xi seba' tunnellati materjal u għalhekk ma setax iġerri wisq. Ra l-vettura l-oħra ġejja lejha iġġerri ħafna u għalhekk ġibed lejha ix-xellug tiegħu, b'mod illi r-*rota* ta' quddiem tax-xellug ħarġet mill-parti karreġġjabbli tat-triq. Il-vettura tiegħu għalhekk ġiet xi ftit angolata fit-triq, u l-vettura l-oħra laqtitha fuq id-*double wheel* ta' wara tal-lemin.

Mill-mod kif saret il-ħabta, *i.e.* bejn il-parafangu tal-vettura ta' l-atturi u d-*double wheel* ta' wara tal-vettura tal-konvenut, il-qorti ma tarax kif seta' jkun illi l-attur kien wieqaf meta saret il-ħabta. Jekk ir-*roti* ta' quddiem tal-vettura tal-konvenut ma laqtux lill-vettura ta' quddiem, ma setgħux jolqtuha dawk ta' wara ladarba dawn ma jdurux f'ċirku aktar wiesa'. Għalhekk, x'aktarx illi kien l-attur li baqa' diehel gol-vettura tal-konvenut biex saret il-ħabta.

Taqbel ukoll il-qorti mal-konvenut illi, minħabba l-piż tal-vettura tiegħu, il-konvenut ma setax kien qiegħed iġerri wisq. Għalhekk, ladarba il-ħabta seħħet f'parti tat-triq wiesa' biżżejjed biex iġġaddu żewġ vetturi, il-ħabta seħħet għax waħda mill-partijiet, minħabba veloċità żejda, ma setgħetx tikkontrolla sew il-vettura tagħha. Lanqas ma jista' jingħad illi l-ħabta seħħet għax il-konvenut ma kienx fuq in-naħa tiegħu tat-triq. Il-konvenut wara l-ħabta waqaf sew lejha ix-xellug tiegħu, riekeb ukoll fuq il-parti mhix karreġġjabbli tat-triq, u, minħabba l-piż tal-vettura tiegħu, xejn ma hu probabbli li spiċċa hemm b'konsegwenza tad-daqqa, iżda għax, kif qal hu, ġibed lejha ix-xellug qabel il-ħabta għax ra lill-attur ġej lejha iġerri wisq.

Il-qorti għalhekk hija tal-fehma illi l-incident seħħ bi ħtija ta' l-attur. Għal din ir-raġuni taqta' l-kawża billi tiċċad it-talbiet ta' l-atturi u tikkundannahom iħallsu l-ispejjeż ġudizzjarji kollha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----